

kar je zanje najhuje samej lepoti. Zaman je siliti narav umetnimi sredstvi v take meje, koje niso in ne morejo biti primerne; nprav hoče, da na vsak način vrže se sebe to sužnjost; pa hoče vsak hip izdati svojega okrutnika in odkriti ga svetu.

Prav pravi Goethe!

Na peti se s lakta visoko uznesei,

Svedj ostat češ ipak onaj, koji jesi,

Márica.

Poleti zvečer.

Na vrtove, na poljane
Lega tajnotesen mir,
Ob zidéh nemirno bega
Netopir.
Solнца zatega naslednik,
Mesec vstaja od planin,
Kot nekdanjih dnevov zlatih
Lep spomin.

Anton Medved.

Štirperesna deteljica.

Oj, deteljica štirperesna!
Kdor tebe najde, njemu sreča vzklije,
Uči nas vera ljudske pojezije.
I jaz iskala tebe sem za mladih dnij,
Gojé si v srcu srečežejnem upe
Na srečo... Sreče pa ni bilo in je ni,
Čeprav sem včasih našla te na kupe...

Márica II.

Denar in sreča*

Spisala Márica.

„Veruj mi Irma, vse dá, vse nadomestuje ti denar.“

„Dobro, noben oblak torej ne sme več kaliti tvoje sreče.“

„Oh, in ko bi bilo samo to, samo ona sreča, ki smo jo občutili v trenutku, bilo bi dosti. Le pomisli: ubogi moj oče belil si je glavo od zore do mraka, da se mi je smilil v srcé. Delale sva tudi me dve z materjo ali kaj, koliko moremo pomagati me žene? Stanovanje

*) To povest sem spisala že pred leti, a bila je ves čas založena z drugimi mojimi rečmi med akti pokojnega, nepozabnega Kersnika. Predno je odšel v Gleichenberg zdraviti se, jo je pregledal ter tu in tam popravil kaj malega in dejal svoji so-progi: „Ta je dobra, pripravljena je za tisek“. Dasi bi danes pisala marsikaj drugače, vendar jo pustim nespremenjeno saj je spis eden mojih prvencev.

Pisateljica.

drago, dasi zaduhlo, tesno in nelepo; oh, če pomislim nazaj, stresem se vsa. Neverojetno se nam je zdelo in in vendar je bilo res — na očetovi srečki je bila ona osodepolna številka, katero so tiskali po časnikih. Ubogi prej, dobili smo štirideset tisoč; naša prva misel je bila tedaj: v pokoj na deželo! Sedaj smo tu, kamor sem tudi tebe povabila“.

Solnce se je bližalo zahodu ter skozi veje košate bukve obsevalo v pogovor vtopljeni, mladi dami.

Starejša v popolni žalni obleki sè svetlo plavimi lasmi in temno višnjevim očmi, ki so sedaj zrle takó mirno in neobčutno pred se, kakkrat vzplamtele v živem ognji, imela je na prstu poročni prstan. Žalovala je po svojem soprogu, s katerim je bila združena še le pol drugo leto.

Druga, nekoliko mlajša od prve, opravljena v preprosto belo, rudeče obšito obleko, imela je temne lase, milobe polne oči, ki so zrle sedaj takó zadovoljno in srečno v svet iz pod srednje visokega čela. Njen obraz ni imel takó pravilnih potez, kakor oni njene družice, a bil je milejši in prijetnejši.

Stanovali sta dolgo let v isti hiši in v istem nadstropji v mestu, dokler se Irma omoživši se ni preselila drugam.

Pred štirimi meseci je ostala vdova ter šla zopet k svoji materi, od koder jo je Milena Bernetova povabila k sebi, da se razvedri.

„Glej, kakó diven zahod je nocoj“, pravi po daljšem molku Milena svoji družici.

„Krasen“, odvrne ta mirno.

Vstali sta ter stopili k vrtni ograji ter gledali tja, kjer se je potapljala žareča solčna krogla v morje.

„Pojdiva malo v vas, Irma, če nisi trudna.“

„Pojdiva, če hočeš“, odvrne ji ta.

Stopili sta skozi železna vrata na cesto.

Svet Ivan je skupina malih vasi z različnimi imeni in hiše so razstresene daleč okrog.

Vozna ovalna pot oklepa kakor reka, najlepši del tega kraja, prijazno dolino, na drugi strani te poti vzdiguje se svet v valovite griče, po katerih se belé male in večje hiše, lepe vile sé zelenimi vrtovi. Prebivalci govoré med sabo slovensko, dasi zna že vsak otrok italijanski in lepi prijazni kraj, ki je ohranil bolje od vseh okrajev v okolici tržaški svoj slovenski značaj, bóde marsikaterega nasprotnika v oči. Ljudje se zavedajo svoje narodnosti, imajo svoje pevsko in bralno društvo in radi se vdeležujejo slovenskih veselíc v bližnjem Trstu.

Ko sta prišli Irma in Milena po stezi raz grič na glavno cesto, legel je že mrak na zemljo in tam nad morjem se je pokazal meseca prvi krajec.

„Inteligenco našo moreš spoznati, Irma“, pravi Milena primši jo pod pazduho.

„Si-li znana z ljudmi po vilah?“ vpraša jo ta.

„Kaj še, ti ljudje so sami med sabo, sami „de“ in „von“ ter bogati židje, katerim ne manjka pohodov iz mesta; a našo narodno inteligenco naučim te spoznati.“

Irma je molčala in krog usten ji je legel lahek